

PEDAGÓGUSOK IKT KOMPETENCIÁI ÉS PEDAGÓGIAI STRATÉGIÁI ÓRAVÁZLATAIK ELEMZÉSE ALAPJÁN

Lakatosné Török Erika
Kecskeméti Főiskola

Kulcsszavak: IKT kompetencia, pedagógiai módszerek, dokumentumelemzés

Az IKT új tanítási-tanulási stratégiát és technikát követel, és megváltoztatja a társas interakciókat (*Wheeler*, 2000). Felmerül a kérdés, hogy hosszú távon hogyan hat a tanítás-tanulás folyamatára az informatikai eszközök megjelenése; milyen ismeretekre, készségekre, kompetenciákra van szüksége a tanároknak az IKT adaptálásához, és a megváltozott tanulási környezethez való alkalmazkodáshoz.

Az utóbbi 10 évben az oktatási szakértők jelentős erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy definiálják a számítógéppel segített oktatási környezet eredményes használatához szükséges kompetenciákat (*DeSeCo*, 2003; *Feasibility Study for the PISA ICT Literacy Assessment*, 2003; *Competency Standards Modules*, 2008). Az IKT iskolai alkalmazásával kapcsolatban a kezdeti időszak kutatásai leginkább az eszközök mennyiségére, milyenségére, az alkalmazás típusára és gyakoriságára irányultak. A későbbiekben megjelentek az IKT eszközökkel kapcsolatos attitűdökre vonatkozó kérdések is a vizsgálatokban. A legutóbbi kutatások a tanárok módszertani felkészültségére és szorosan az iskolai, tanórai digitális eszközhasználatra vonatkoznak.

Kutatásunkban, melyet a Calibrate projekt (<http://calibrate.eun.org>) keretében végeztünk, arra kerestük a választ, hogy a programban résztvevő tanárok körében milyen hatással vannak az IKT eszközök a tanítási stratégiákra, az alkalmazott módszerekre.

Vizsgálatunk szempontrendszerét a tanári óravázlatok dokumentumelemzése alapján dolgoztuk ki. Figyelemmel kísértük az alkalmazott módszereket, IKT eszközöket, digitális tartalmakat, és a továbbiakban ezeket használtuk mint lehetséges kategóriákat. Az alkalmazott tanítási módszereket *Falus Iván* (2006) alapján klasszikus, interaktív, és újgenerációs csoportba soroltuk.

A elemzések alapján megállapítható, hogy az egyes tanárok munkája nagyon változatos képet mutat a módszerek vonatkozásában, de összességében mégis a klasszikus módszerek hangsúlyja jellemző. A vizsgálatba bevont tanárok óráikon számos IKT eszközt használnak. Jellemző, hogy az internet segítségével elérhető képpekkel, ábrákkal igyekeztek szemléletesebbé tenni a tanítást, az órák vezérfonalaként digitális tananyagokat vagy tananyagegységeket alkalmaznak.

A digitális tananyagforrások és az IKT eszközök gyakori használata önmagában természetesen nem teszi eredményesebbé az oktatást. A digitális tudástárak használata sajátos tanári kompetenciákat kíván, és ahhoz, hogy mérlegelni tudjuk, hogy szükséges-e, és ha igen, mikor, milyen mértékben az IKT eszközök pedagógiai alkalmazása, el kell sajátítani a használatukat, képessé kell válni a helyi viszonyokhoz, követelményekhez történő adaptálásra.

A kutatás eredményei alapján pontosabban meghatározhatók a tanári IKT kompetencia elemei, összetevői.